

Kultúra, tudomány

Dénes Ferenc közgazdász szerint e kettőre kell összpontosítani napjaink sportjában

Bruckner Gábor

- Az állami költségvetésből biztosított hárommilliárd forint elég volt ahhoz, hogy a magyar versenyzők jól szerepeljenek Pekingben - jelentette ki a „trendhez” kevésbé igazodva egy hétközepe edzői konferencián Dénes Ferenc sportközgazdász, az Orbán-kormány helyettes államtitkára, a magyar sport hajdani szerkezetátalakításának (ahogyan ő maga mondja) műhelymunkása. De ha nem a kasszájánál, akkor hol a hiba?

- Augusztus vége óta mindenki erre keresi a választ - mondja Dénes. - És a legőszintébb felelet úgy hangzik: fogalmunk sincs. Ez sokkal jobb, mint ha hasalnánk, valamiféle álmagyrázattal állnánk elő. Ami biztos: az olimpiai felkészülést illetően az anyagiakra semmiféle panasz nem lehetett.

- Pedig volt...

- Azok, akik a pénzhiányban látják a kudarc okát, hamis képet festenek. Az állam rengeteg pénzt szánt Pekingre, olyannyira, hogy meggyőződése: e tekintetben fölülfiranszírozta az élsportot. Talán abbéli félelmében, hogy visszaüt rá, ha nem így teszi. Hofi jut eszembe az egészről. Amikor azt mondja: „Tud úszni? - Nem. - És ha megfizetem?” Azt gondolom, amennyiben minden úgy marad, ahogyan most van, mi ennél jobban már nem fogunk tudni úszni.

- Mi kellene ahhoz, hogy tudjunk?

- Haladni a korrallal. Megváltozott a világ. Ma Kínában, az Egyesült Államokban vagy Nagy-Britanniában olyan tudományos módszerekkel segítik a sportolókat, olyan laboratórium, egészségügyi háttérrel támaszkodhat az élvonalon, amilyenről mi még csak ábrándozunk. A sportbűdzsét át kell strukturálni, és erre kell költeni. Minden korábbinál többet.

- De akárhány laboratórium működik majd, a csempé továbbra is leesik a falról az öltözőben, az edzők zöme változatlanul éhbérért dolgozik, és a klubok nem tudják kifizetni a világnyszámait...

- Az általam elmondottaknak és az imént fölvetetteknek nincs sok közük egymáshoz. Az élsport - ha tetszik, ha nem, ráadásul a szó is csúnya - tenyészési ágazattá vált, és a világ tetejére igyekvők számára nincs más út: ennek kell részeivé válniuk. Ami pedig a nagy egészet illeti: az úgynevezett sportkulturára, az ahhoz kapcsolódó üzletágak fejlesztésére kellene a mostaninál sokkal többet költeni. A sport világszerte sikeresen működő műfaj; van, lehetne benne bolt, csak ezt mi valamire képtelenek vagyunk felismerni. Helyek kellene, ahová a gyerekek szívesen mennek mozogni, ahová ezer szállal kötődnek, és akkor a szülők, a mára kihalóban lévő civil mozgalmak, társulások hajlandók lennének a mostaninál sokkal többet is áldozni erre. A sporttudatosságot kell elsajátíttatni, az életünk részévé tenni. Az államnak mindebben annyi a feladata, hogy létesítményeket építsen, ám ha felépítette azokat, nincs több dolga velük. A működtetés már a klub, a fenntar-

„Az olimpiai felkészülést illetően az anyagiakra semmiféle panasz nem lehetett” Fotó: Fekete András

tó reszortja; a világszerte ismert példák arról tanúskodnak, hogy a rendszer sikeres, és hasznos termel.

- A szakosztályok, a műhelyek, a versenyzők száma mostanra a korábbiak töredéke, a megmaradtak számára a létfenntartás olyan teher, ami alig-alig kezelhető. A szülők többsége áldozatvállalásának határára ért. Az ő vállukra kéne még egy zsákot rakni?

- Most is csak azt tudom mondani, bármennyire kegyetlenül hangzik is: nincs más út. A kevésbé tehetősek óhatatlanul kiszorulnak bizonyos sportágakból, de ez ellen jelenleg nincs eszközünk mit tenni. Az iskolai sport fejlesztése járható út lehet. Szándék, elhatározás kérdése az egész.

- Akadnak jó néhányan, akik azt állítják: a mostani, siralmas helyzet kialakulása felé egy évtizede éppen az a sportminisztérium tette meg az első lépéseket, amelyben ön is dolgozott. Válasz?

- Nem. Az állam sportból való kivonulását szokták a fejünkre olvasni, noha ilyesmiről szó sem volt. Annyi történt csupán, hogy a központi büdzsé nem volt hajlandó továbbfinanszírozni a rendszerváltást követően megnőtt többletköltségeket. Ugyanakkor a sportnak a korábbinál lényegesen több jutott: több utánpótlásprogramot is indítottunk, mások mellett az atlétikát, a kosarasokat és a labdarúgók számára. Szerintem a változások messze nem voltak olyan megrendítőek, mint amilyeneknek ma hajlamosak beállítani őket.

- A - fogalmazzunk így - csökkentett mértékű állami szerepvállalásról szóló egykori átalakítás szellemi vezetőjének éppen önt tartják. Ma is ugyanúgy csinálna mindent?

- Ha ugyanazokkal, ugyanolyan gondolkodásmóddal mentén tehetném, akkor igen.

- Pedig azt beszéljük, sok minden nem úgy alakult, ahogyan ön azt - egyébként jól - elképzelte...

- Ebben is van igazság. Ilyen volt például a sportélet szervezeti túlteljesítésének megszűntetése. De erről sokkal többet nem szeretnék mondani.

- És arról, hogy hány aranyat nyernek a magyar sportolók négy év múlva, Londonban?

- Maradjunk annyiban: most úgy érzem, jobban szerepelnek majd, mint az idei olimpián. Egyebek mellett azért, mert ők és a vezetőik máris sokkal okosabbak, mint három hónappal ezelőtt voltak. Például már tudják: nem az olimpián kell rácsodálkozni arra, hogy a vívók számítógépes programokat használnak az ellenfelek feltérképezésére. A válaszok néha sokkal egyszerűbbek, mint gondolnánk.